

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 8769/2021
20.10.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., коју заступа Дамир Перић адвокат из ..., против туженог Град Нови Сад, кога заступа Правобранилаштво Града Новог Сада, ради накнаде за фактички одузето земљиште, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1916/21 од 26.08.2021. године, на седници одржаној 20.10.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1916/21 од 26.08.2021. године као неоснована.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1916/21 од 26.08.2021. године одбијена је жалба туженог и потврђена пресуда Вишег суда у Новом Саду П 295/2017 од 21.06.2021. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, с тим што садржина ревизије указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 8. Закона о парничном поступку, као и на погрешну примену материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији у складу са чланом 408. ЗПП, Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија туженог неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Врховни касациони суд није разматрао ревизијске наводе којима се указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, јер то није разлог за изјављивање ревизије према члану 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је власник катастарских парцела ... повр. 25а 09м2 и ... повр. 36а 64м2 у к.о. Ветерник које је онемогућена да користи с обзиром да оне целим својим површинама чине део Улице ..., односно представљају јавну саобраћајну површину. На обе парцеле, које се налазе у зони породичног

становања, налазе се бетонски и дрвени стубови и макадам пут, преко њих је спроведен плин и улична расвета са обе стране и изграђени су стамбени објекти према Плану генералне регулације насељеног места Ветерник („Службени лист Града Новог Сада“, број 27/15). Тужилине парцеле нису експроприсане, нити је донето решење о одузимању ради њиховог привођења новој урбанистичкој намени, а тужили није исплаћена накнада за предметно земљиште. Тржишна вредност предметних парцела износи укупно 35.477.822,00 динара.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепеним пресудама је правилно примењено материјално право када је тужени обавезан да исплати тужили накнаду због извршене фактичке експропријације тужилиног земљишта.

Право на несметано уживање имовине и забрана да власник буде лишен тог права, осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права, гарантовано је Протоколом број 1. уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода (члан 1. став 1) и чланом 58. Устава Републике Србије којим је прописано да право својине може бити одузето или ограничено само у јавном интересу утврђеном законом, уз накнаду која не може бити нижа од тржишне (став 2).

Законом о јавној својини („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 88/13, 105/14, 104/16, 108/16, 113/17, 95/18, 153/20) прописано је да се добрима у општој употреби сматрају (члан 10. став 2) оне ствари које су због своје природе намењене коришћењу свих и које су као такве одређене законом (јавни путеви, јавне пруге, мостови и тунели на јавном путу, прузи или улици, улице, тргови, јавни паркови, гранични прелази и друго), да су добра у општој употреби у својини Републике Србије, изузев некатегорисаних путева, општинских путева и улица (који нису део ауто-пута или државног пута првог и другог реда) и тргова и јавних површина који су у својини јединице локалне самоуправе на чијој се територији налазе (члан 10. став 7).

Из цитираних одредаба произлази да дозвољено одузимање права својине које не представља повреду права на имовину постоји само када су кумулативно испуњена два услова: да је одузимање учињено у јавном интересу утврђеном на основу закона и да је учињено уз накнаду која не може да буде нижа од тржишне.

Изградњом објекта (путеви, инфраструктурни или други објекти у јавном интересу) од јавног интереса на земљишту неког лица врши се одузимање права својине, без обзира на што право својине тог лица није формално одузето у поступку експропријације. У конкретном случају, тужилине парцеле постале су део улице у насељеном месту те се оне не могу сматрати ни приватним путем ни приватном својином, већ су по сили закона постале средство у јавној својини, у конкретном случају у јавној својини јединице локалне самоуправе – туженог. У ситуацији каква је у конкретном случају, када је земљиште приведено намени и постало јавна својина туженог, тужила као власник не може трпети штетне последице због тога што надлежни орган туженог није спровео управни поступак и донео решење о изузимању земљишта из поседа које би било основ за исплату накнаде за изузето земљиште. С обзиром на изложено, на правилност побијане пресуде немају утицаја наводи ревизије да тужени није ниједном правном или фактичком радњом, па ни Планом генералне и детаљне регулације депоседирао тужилу, у вези с којим наводима је другостепени суд

дао јасне и довољне разлоге које прихвата и овај суд и не образлаже их детаљно, сходно овлашћењу из члана 396. у вези с чланом 419. ЗПП.

Из изложених разлога одбијена је ревизија тужене применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**